

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/433
KARAR NO : 2021/466
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: cra Müdürlü ü dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan ta inmazın ilik olarak, muaf oldu u halde %18 alındı ı ileri sürülen KDV'nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : H. .T.
Vekili : Av. M.A.
Davalı : Gelir dairesi Ba kanlı ı
Vekili : Av. A.Ç.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı dava dilekçesinde özetle; Çumra cra Müdürlü ünce 2015/363 talimat sayılı dosyada yapılan açık artırma sonucu satın alınan ta inmazın satı de eri üzerinden alınmaması gerekirken %18 oranında tahakkuk ettirilerek ödenen katma de er vergisinin iadesi istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin kurum i leminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdi i savunma dilekçesinde; "*icra dairesi aracılı ıyla yapılan satılarda tahsil edilen KDV' ne ili kin uyu mazlıklarda görevli yargı yerinin adli yargı oldu u*" görüşü üyle davanın görev yönünden reddi gerekti ini savunmu tur.

II. UYU MAZLI AL K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. **Konya 2. Vergi Mahkemesi, E.2020/904 sayılı dosyada, 01/03/2021 tarihinde verdi i görevlilik kararı** ile idare vekilinin davanın görev yönünden reddi talebini reddetmi tir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı u ekildedir;

"...Anayasa'nın 73. maddesi kapsamında mali yükümlülük te kil eden harçların tahsiline ili kin davalarla birlikte gereksiz olarak ödendi i ya da kanuna ve usule aykırı olarak tahsil edildi i iddiasıyla idareye kar ı açılacak davaların görülüp çözümlenmeleri de niteli i gere i idari yargı yerlerine ait oldu u gibi, 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" ba lıklı 6.maddesinde. Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümlenece i hükme ba lanmı tır.

Dava dosyasının incelenmesinden: S.S. Dülgerler Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi adına kayıtlı ta inmazın Çumra cra Müdürlü ünce açık artırma usulü ile satılma dair yapılan ihale sonucunda ta inmazı satın alan davacı adına ta inmazın 23.11.2018 tarihinde sicile kaydının yapıldı ı, ihale konusu ta inmaza ili kin Çumra cra Müdürlü ü tarafından davacıdan alınan 198.090.90 TL katma de er vergisinin 14/11/2018'de Çumra Vergi Dairesi Müdürlü ü hesabına yatırıldı ı, söz konusu tutarın iadesi talebiyle 24/03/2020 kayıt tarihli dilekçe ile yapılan düzeltme ba vurusunun reddi üzerine verilen merciine tevdi kararı

akabinde davalı idare tarafından 31/08/2020 tarih ve 96228 sayılı i lemlerle ikayet ba vurusunun reddi üzerine de görülmekte olan davanın açıldı ı anla ılmaktadır.

Olayda, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ı ında dosya içi belgeler tetkik edildi inde, davanın konusunun "istisna kapsamında oldu u için alınmaması gerekirken davacıdan tahsil edilen KDV'nin iadesi istemiyle yapılan ba vurusunun reddi i lemi oldu u katma de er vergisinin yukarıda yer verilen 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesinde düzenlenen "Vergi Mahkemelerinin" görev alanına girdi inin açık oldu u, nitekim dava konusu i lemin de Gelir dairesi Ba kanlı ı tarafından tesis edilmi oldu u hususları bir arada de erlendirildi inde i bu davanın görüm ve çözümünde görevli mahkemenin vergi mahkemesi oldu u sonucuna varılmı tır."

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılması istemiyle ba vuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı ı'na gönderilmi tır.

B. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı ı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı, adli yargılamanın bir parçasını olu turan uyu mazlı ın, icra müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin kanuna uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i görü üyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyu mazlık Mahkemesine göndermi tır. Olumlu görev uyu mazlı ı çıkarılmasına ili kin talebin ilgili kısmı u ekildedir:

"(...)2004 sayılı cra ve flas Kanununun " ikâyet ve artlar" ba lıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikâyet olunabilir. ikâyet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır. / Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikâyet olunabilir."; "" ikâyet üzerine yapılacak muameleler^ ba lıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında " ikâyet tetkik merciiince, kabul edilirse ikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. /Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur." "Tetkik mercii" ba lıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: "" cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır." denilmi tır.

Olayda, davacı tarafından, Çumra cra Müdürlü ünce 2015/363 Talimat sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alınan ta inmaza ili kin olarak % 18 oranında hesap edilen KDV oranının % 0 olarak belirlenmesi talep edilmi tır.

2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükmüne yer verilmi tır.

Bu itibarla, cra Müdürlü ü tarafından yürütülen takibe ili kin olarak yapılan ihale sonucunda alman ta inmaza ili kin, icra müdürlü ünce verilen %18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılı ı iddiası ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin yasaya uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i kanaatine varılmı tır."

6. Benzer dosyalardaki aksi yöndeki görü ü bilindi inden, ayrıca Damı tay Ba savcısının görü ü alınmamı tır.

III. LG L HUKUK

7. 2004 sayılı cra ve flas Kanunu'nun, “ ikâyet ve artlar” ba lıklı 16. maddesinde: *“Kanununun hallini mahkemeye bıraktı ı hususlar müstesna olmak üzere cra ve flas dairelerinin yaptı ı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine ikâyet olunabilir. ikâyet bu muamelelerin ö renildi i tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman ikâyet olunabilir”*

8. 2004 sayılı Kanun'un “ ikâyet üzerine yapılacak muameleler” ba lıklı 17. maddesinde: *“ ikâyet tetkik merciiince, kabul edilirse ikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadı ı veya geciktirdi i i lerin icrası emrolunur”*

9. Aynı Kanun'un “Tetkik mercii” ba lıklı 4. maddesinde de: *“ cra ve iflâs dairelerinin muamelelerine kar ı yapılan ikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gere ince bu görev kendisine verilmi olan hâkim tarafından yapılır. durumunun gerekli kıldı ı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görü ü ile Adalet Bakanlığı inca icra tetkik merciiinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. cra tetkik merciiinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde i da ulumu ve buna ili kin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Ba kanlı inca dönü ümlü olarak ba lanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik ikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî i lerine bakar. cra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine kar ı vuku bulacak ikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir.”*

Hükümleri yer almaktadır.

10. 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un "*Vergi Mahkemelerinin Görevleri*" ba lıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ili kin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ili kin davaları ve di er kanunlarla verilen i leri çözümleyece i hükmüne yer verilmi tir.

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; ba vuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gere ince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptı ı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde ba vuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyu mazlı ı çıkarıldı ı anla ılmaktadır. Usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli iyle karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SEL MO LU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava, davacı tarafından Çumra cra Müdürlü ünün 2015/363 talimat sayılı dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan ta nınmaza ili kin olarak, muaf oldu u halde %18 alındı ı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmış tır.

14. Yukarıda yer verilen mevzuat ve tüm dosya kapsamı itibarıyla, cra Müdürlü ünce yapılan ihale sonucunda alınan araca ili kin olarak, yine icra müdürlü ünce verilen KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılı ı iddiasının ikâyet yolu ile cra Mahkemesinde çözümlenece i, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan i lemin kanuna uygun olup olmadı ı hususunda karar verece i ku kusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını olu turan bu uyu mazlı ın, cra Müdürlü ünün tesis etti i bir i lemden kaynaklandı ı gözetildi inde, bu i lemin kanuna uygun olup olmadı ının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerekti i sonucuna varılmış tır.

15. Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının ba vurusunun kabulü ile Konya 2. Vergi Mahkemesince verilen 01/03/2021 tarihli ve E.2020/904 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekti i sonucuna varılmış tır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGI YER N N GÖREVL OLDU UNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısının BA VURUSUNUN KABULÜ ile Konya 2. Vergi Mahkemesince verilen 01/03/2021 tarihli ve E.2020/904 sayılı GÖREVL L K KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KARAR

2576 sayılı Bölge Adliye Mahkemeleri, Adliye Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. Maddesinde, vergi mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümlenecek iş kuralı yer almaktadır.

Dava konusu uyuşmazlığın, vergi kanunları uygulanarak çözümlenebilecek olması karışında, davanın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görevine girdiği görülmüşle çözümlenir kararına katılmıyoruz. 20/09/2021

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN